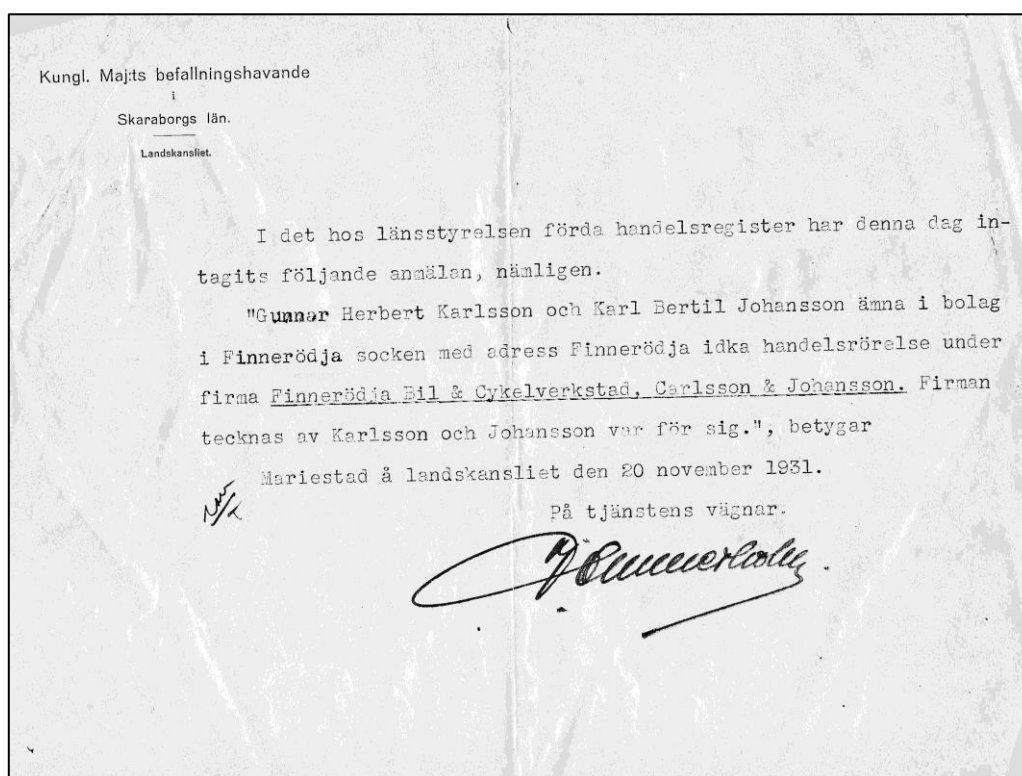

Finnerödja Bil- och Cykelverkstad

Den 20 november 1931 fick firma Finnerödja Bil- och cykelverkstad sina handelsrättigheter inregistrerade. Firman tecknades var för sig av de båda ägarna Karl Johansson och Gunnar Carlsson. De byggde sin verkstad intill konsumaffären på en tomt som låg mellan Tivedsvägen och Mobäcksvägen. 1937 byggde man till fastigheten för att kunna komplettera verksamheten med en smidesverkstad. Erik Fransson anställdes som smed. I boken "Sveriges privata företagare Västergötland 1941" kan man läsa att bilverkstan var utrustad med förstklassiga maskiner som slip- och bormaskiner, smedja med el fläkt, kompressoraggregat för sprutlackering samt laddningsaggregat för bil- och radiobatterier. Där stod också att firman sålde cyklar av ledande märken samt reservdelar för bilar. Alla slags arbeten inom smides- och bilreparationsbranschen utfördes av fackutbildad personal. Förutom det som räknades upp i boken fanns det även två stycken smörjgropar inne i bilverkstan. På gaveln fanns en stor port där bilarna kunde köras in. 1941 var 5 personer sysselsatta i den kombinerade bil- och smidesverkstan.

Firman införd i handelsregistret 1931

Finnerödja Bil- & Cykelverkstad

Carlsson & Johansson.

Tel. bost. 33.

Tel. bost. 39.

Tel. 22 verkstaden.

Utför reparationer och smidesarbeten.

Försäljning av Cyklar, Reservdelar o.

Tillbehör, Järn, Bilkol, Olja, Bensin o.

Fotogen. Noggrant arbete utföres.

Humana priser.

(8225i)

Annons från 1940

Karl Johansson startade sin bilverkstad som 25-åring.

Bilverkstan syns mitt i bilden. Snett upp till höger ligger gamla Konsum.
Flygfoto från början av 1930-talet.

Bilverkstan syns till vänster om Konsum. Foto från 1936.

Bilverkstaden, till vänster i bild, som den såg ut på 1940-talet.

Fredbergs snickerifabrik var en av kunderna som beställde arbeten av smeden men det är oklart vilken typ av smidesarbete det gällde. 1945 sökte Finnerödja bil- och cykelverkstad tillstånd hos kommunen för att få sälja begagnade metallvaror. Ansökan bifölls.

Baksidan av bilverkstan syns långt upp till höger. Foto Allan Gustavsson.

Smeden Erik Fransson i arbete.

Bilverkstan omkring 1940

Annons från 1949

Detta var Karl Johanssons kassaskrin under alla år

Gulfmacken

Karl Johansson sitter vid företagets första bensinpump. Bredvid honom står en okänd man, därefter Gunnar och Gerhard Carlsson. Foto från omkring 1940.

Karl Johansson och Gunnar Carlsson började troligtvis med bensinförsäljning redan från starten i början på 1930-talet. Den första bensinen som såldes var den ryska bensinen Nafta. De övriga bensinbolagen svartmålade Nafta och kallade den för "Bolsjevickbensin. De spred även ut rykten om att bensinen innehöll skadliga ämnen. 1937 köpte Gulf upp Naftabolaget och Finnerödja fick en Gulfmack.

De första åren som macken fanns fick man pumpa upp bensinen för hand till glaskupolen som rymde 25 liter. Efter det kunde man tanka över bensinen till bilen. Efter några år byggde ägarna en liten vit byggnad intill bensinpumpen. Där inne fanns bland annat ett litet skrivbord och en stol och där förvarades också oljan som såldes till bilisterna. Karl Johanssons dotter Anna-Stina berättade för mig att hon arbetade extra där i början på 1960-talet. I väntan på att bensinkunderna skulle komma satt hon i "bensinkiosken" och skrev ut firmans fakturor. I slutet på 1930-talet skötte Lennart Svanmark bensinförsäljningen. Lennart skulle många år senare bli ägare till bilverkstan.

Finnerödja Bil- & Cykelverkstad

TEL. 22

CARLSSON & JOHANSSON

TEL. 22

Utför **BIL-** och **CYKELREPARATIONER**, **SMIDESARBETEN**
samt allt övrigt i branschen.

Försäljer: **BILKOL**, **BILVED**, **OLJOR**, **RESERVDELAR** m. m.

Annons från julen 1942 där det står att man säljer bilkol och bilved.

Under andra världskriget, när det var ont om bensin, sålde man också gengasved och gengaskol. Gengasveden tillverkade man själva. Utanför verkstan stod en man vid en huggkubbe och högg till trekantiga träbitar som liknade formen på en ostbit. Om man läser annonsen från 1940 på sidan 1 framgår det att macken fortfarande hade bensin till försäljning, trots att andra världskriget pågick, men man sålde även bilkol (gengaskol). I annonsen från 1942 på sidan 6 står det att man sålde bilved och bilkol men ingen bensin.

Själva bensinpumpen har bytts ut och moderniserats ett antal gånger. På några av fotona kan man se hur utseendet har förändrats under årens lopp. Gulfmacken i Finnerödja upphörde 1970.

Här syns överdelen på den första bensinpumpen.

Lennart Svanmark till höger tar en paus från bensinförsäljningen. Sitter utanför kiosken.

Den lilla vita "bensinkiosken" har kommit på plats. Gulfmärket sitter på taket.

En modernare bensinpump står utanför "bensinkiosken". Kort från 1940-talet.

Bensinpump från 1950-talet.

1964 fanns det en modern bensinpump och belysning vid macken. Foto Arne Sjöstedt.

Bilstation

Karl Johansson och Gunnar Carlsson startade Finnerödja bilstation på 1930-talet. I framrutan står det trafikbil. De upphörde med taxirörelsen när andra världskriget bröt ut 1939.

Här står bilarna med chaufförer uppställda utanför Karl Johanssons villa på nuvarande Tivedsvägen 26.

Brandkåren

När Finnerödja fick en egen brandkår i början på 1940-talet blev bilverkstan involverad i verksamheten. Tyfongen som ljöd över samhället när larmet gick satt nämligen på bilverkstans tak. Det finns en säker uppgift på att tyfongen fanns på plats 1941. Verkstan hade inget med själva utlarmandet att göra, det sköttes från annan plats. 1953 byttes den gamla tyfongen ut mot en ny. På gaveln till bilverkstan, intill den stora porten, satt ett brandskåp som allmänheten själva kunde använda för att larma vid brand. När Finnerödja fick sin första egna brandbil 1947 byggdes ett provisoriskt garage bakom bilverkstan. Provisoriet blev kvar till 1963 då Finnerödja äntligen fick en brandstation i det nybyggda kommunalhuset strax bortanför bilverkstan. Tyfongen och brandskåpet flyttades till den nya brandstationen. Den första tyfongen sattes upp, som minne, på en vägg inne i brandstationen.

Den första tyfongen som satt på bilverkstans tak.

Det gamla brandbilsgaraget bakom bilverkstan. Verkstan syns till vänster.

Karl Johansson blir ensam ägare

I början på 1950-talet blev Karl Johansson ensam ägare till bilverkstan. Gunnar Carlsson började arbeta på bilverkstan vid det nyöppnade Sexans motell efter vägen mot Hova.

Intill Gulfmacken byggde Karl en smörjgrop som komplement till de som fanns inomhus.

Konstnären Hans Wirgård har målat av bilverkstan, smörjgropen och Gulfmacken. Tavlan finns numera på Hembygdsgården.

Finnerödja Bil & Cykelverkstad

Tel. 0584/200 22 – KARL JOHANSSON – Postgiro 27 46 18

690 30 FINNERÖDJA

Finnerödja Bil- & Cykelverkstad

KARL JOHANSSON

Faktura N:r ..7038.

Utför alla slags
Bil-, Motor- och Cykelreparationer

Försäljning av:
Reservdelar, Däck och Slangar
Bensin, Fotogen, Oljor m. m.

Telefon 39, Verkstaden 22
Postgiro 27 46 18

FINNERÖDJA den 31/8 1960

Herr

Arne Sjöstedt

F i n n e r ö d j a .

Betalningsvillkor:

1960 Juli	An	1 st. Remskiva nr. 013448	4:-
		1 " Axel 013522	43:50
		1 " Kula 013534	-:10

			47:60
		allmän varuskatt	2:-

			49:60

		Kronor	-----

BETALT
Finnerödja den 30/9 1960
Finnerödja Bil- & Cykelverkstad
Karl Johansson
gen. *[Signature]*

Exempel på ett kvitto från Bil- och Cykelverkstan.

Lennart Svanmark övertar verksamheten

FINNERÖDJA BILVERKSTAD

L. SVANMARK

En av Karl Johanssons anställda var Lennart Svanmark. Som tidigare nämnts sålde Lennart bensin åt Karl i slutet på 1930-talet innan han började med annan verksamhet. Så småningom återvände Svanmark till bilverkstan och 1970 övertog han ansvaret för verksamheten. Fem år senare köpte Lennart Svanmark bilverkstan och ändrade namnet till Finnerödja Bilverkstad. Verksamheten upphörde helt 1981. Byggnaden är sedan länge riven.

Lennart Svanmark i arbete inne i bilverkstan.

Lennart Svanmark

Bilverkstan lades ner 1981. Foto Allan Vörde.